

Kalatalouden neuvontajärjestöt vaelluskalakantojen hoitajina

Kalajoki 20.11.2017

Tapio Kangas

Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry

Tässä esityksessä esittelen:

- Perämeren vaellussiikakantojen hoito
- Pattijoen purotaimenkannan hoito
- Perämeren eteläinen meritaimenohjelma 1971-2006
- Perämeren meritaimenohjelma 2.0

Vaellussiikakantojen jokikohtainen hoito

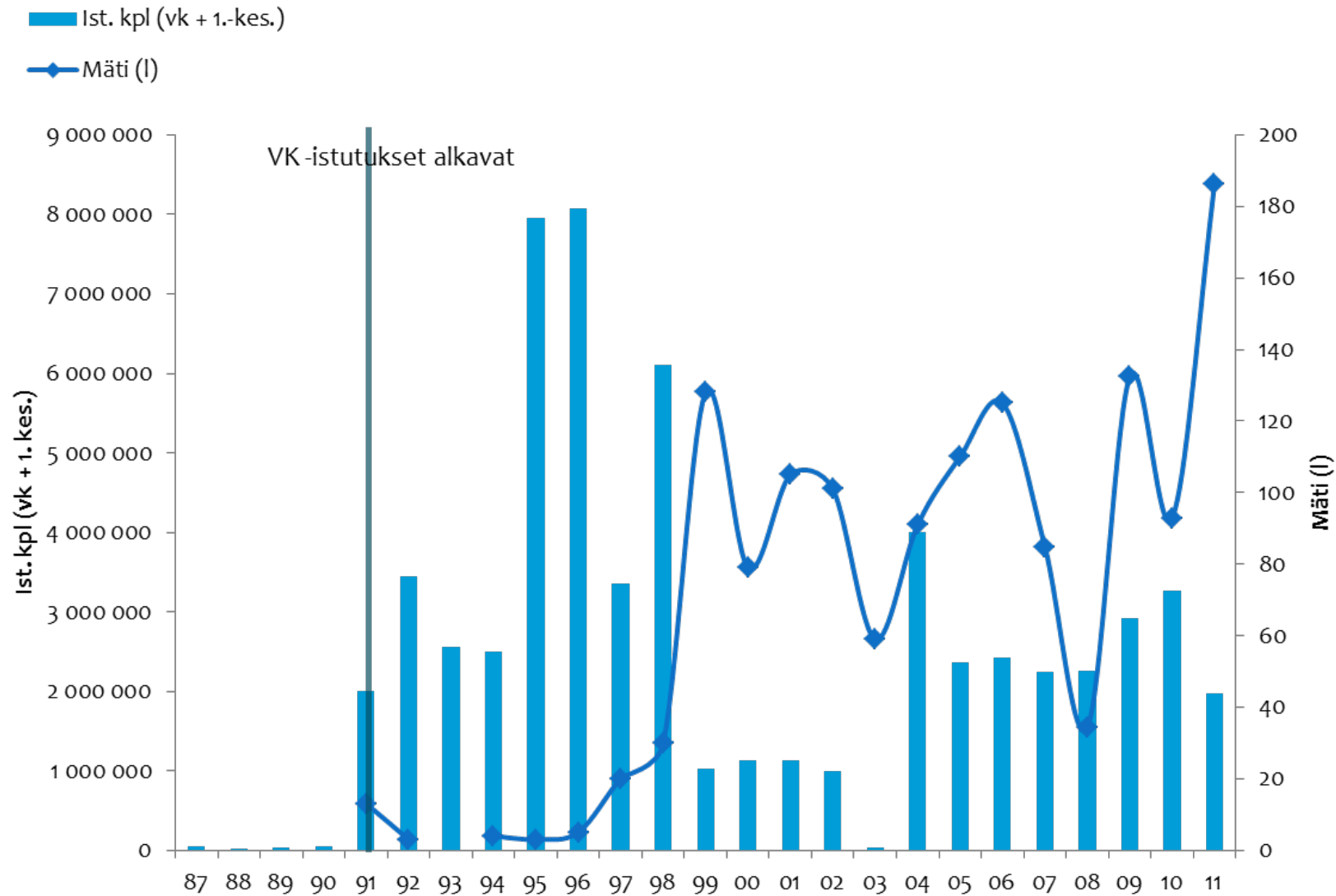
- Lisääntymisjokien vedenlaatu ei mahdollista luonnonlisääntymistä.
- Ei pelkkää istuttamista, vaan kannan lisääntymistä tukevaa hoitoa
 - > Mäti hankitaan jokeen kudulle nousevista luonnonemoista
 - > Haudonta Pyhäjoella (+muut hautomot) talven ylitse(kiintoaine/suppojääongelmat torjutaan)

Vk-poikaset istutetaan kotijokeensa keväällä

Haudonta rahoitetaan rannikon järjestöjen tuella.

Kustannustehokkuus talkootyön ja paikallisen hyväksynnän varassa

Pyhäjoen vs-kannan hoito

Vaellussiikakantojen jokikohtainen hoito 2

- Lestijoki
- Kalajoki(sis. velvoitehoitoa)
- Pyhäjoki
- Siikajoki
- Oulujoki(velvoite)
- Kiiminkijoki
- Iijoki(velvoite)
- Kemijoki(velvoite)

Tornionjoki (Simojoki) luonnonlisääntymisen varassa.

”Kesäsiika” työn alla

Ensiesitys!

<https://youtu.be/OTKf9oF0QRs>

Kuva: Antti Pylväs, Hauki Media

Pattijoen purotaimenkannan hoito

VAPAAEHTOISET, Pattijoen Kalastajainseura

PKL ry, Perämeren eteläinen kalastusalue

1970-luvulta alkaen

Säilynyt happamuuspiikeistä hengissä(!)

Emokalasto uima-altaassa ”kotihoitossa”

Lypsy ja haudonta Pyhäjoki/Rantakestilä,li

EK-poikaset kotijokeensa hajautetusti

500-1000 poikasta vuosittain

Parven uusiminen ja hoidon tehostaminen
käynnissä

Pattijoen emoparven säilytys

Uima-allas, vapaapaine vesitys

Käsinsyöttö luonnonravinnolla

Parvi käydään läpi kerran
vuodessa

Parvea uusitaan luonnon emoilla

Alkuperäinen purotaimen

Kanta vaatii hoitoa.

Joen kunnostustarve selvitetty,
kunnostus tulisi aloittaa

Tammukan huomioiminen!

*Kalastuslain mukaan kantaa ei
saa kalastaa (alamitta+
vaellusyhteys)*

Kenen vastuulla hoito on nyt??

MERITAIMEN

Eteläisen Perämeren meritaimenohjelma 1971-2006 (PKSL)

Tausta:

Rannikolla huolestuttiin taimenen katoamisesta

Taustalla lisääntymisessä jokien lisääntymisongelmat sekä nousuesteet

Hallinto: hyväksytty suunnitelma, edustajista koottu toimikunta (PKSL)

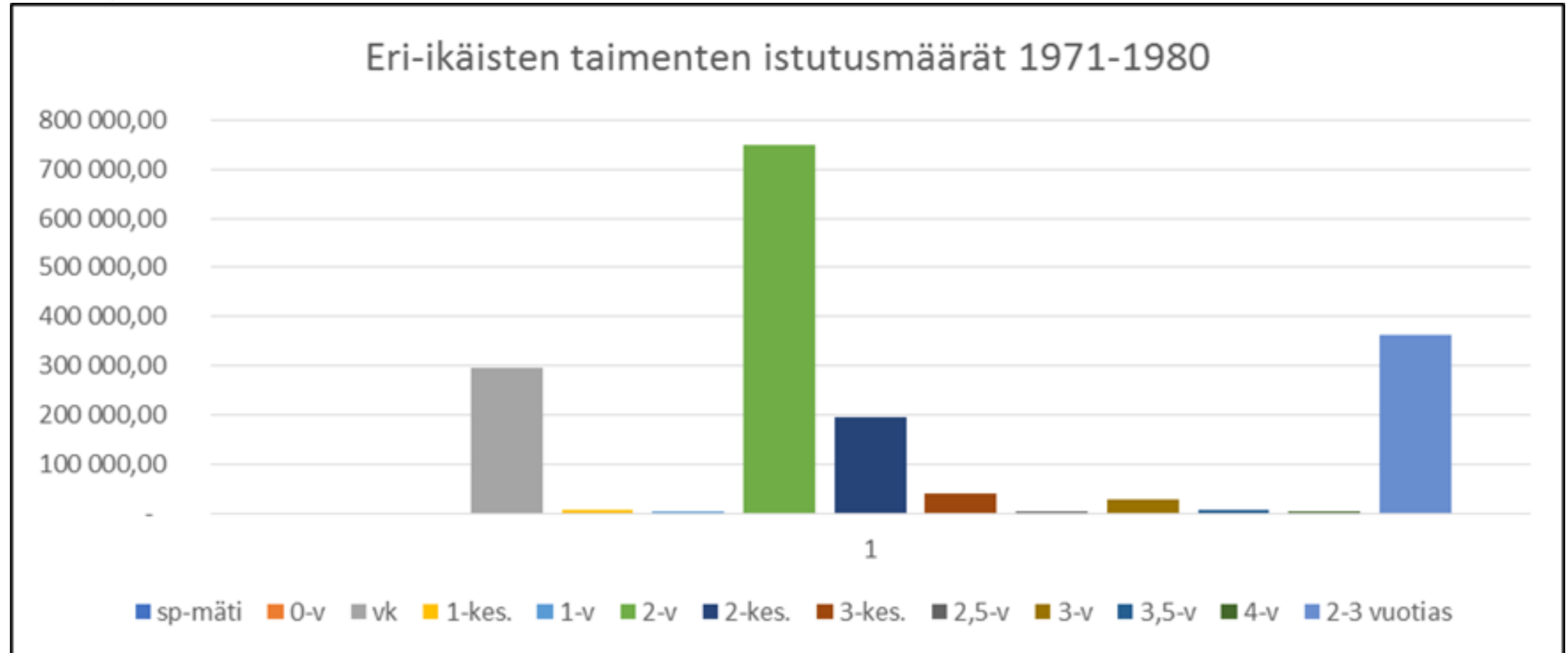
Rahoitus: velvoitevarat, kunnat, rannikon kalastajajärjestöt

Keskeisenä toimena eri-ikäiset istukkaat: sp-mädistä 3 vuotiaisiin

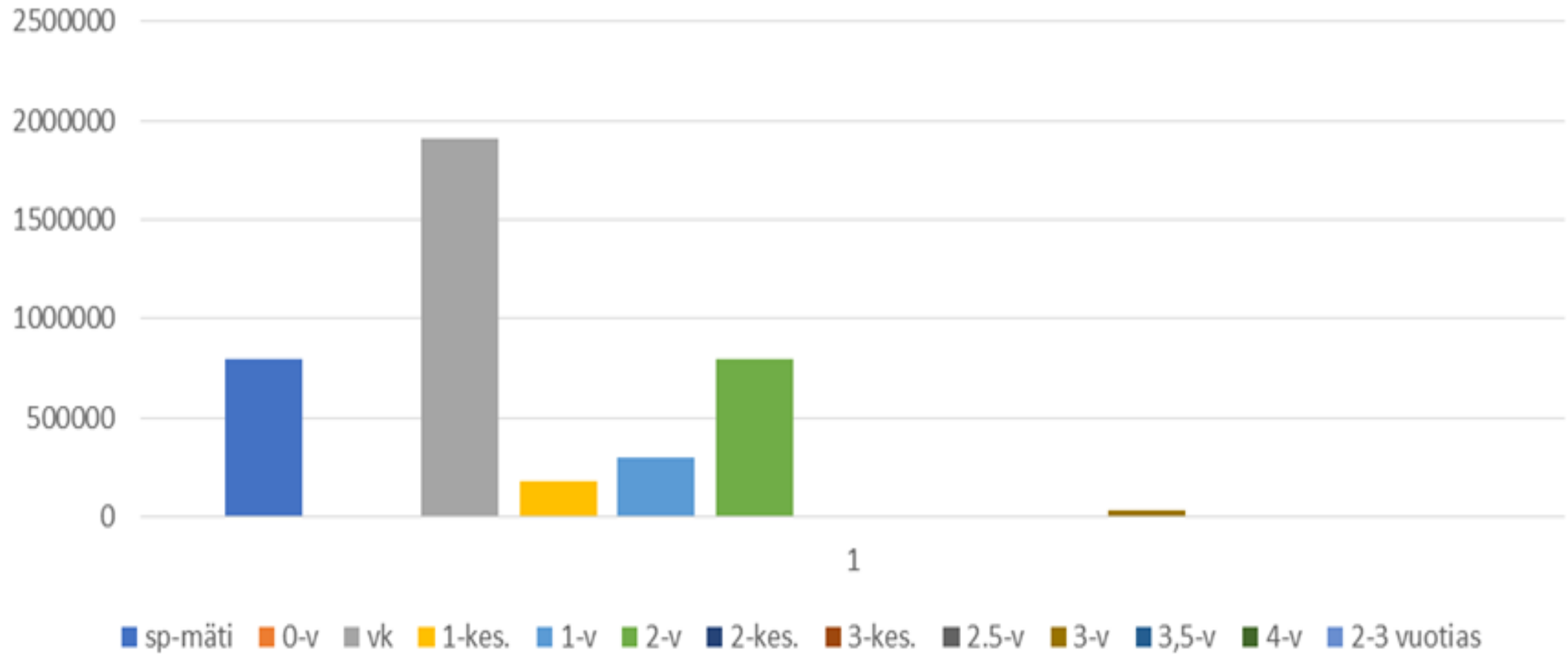
Istutukset suunniteltiin alueittain rahoituksen mukaan (Oulu-Kokkola)

- Lestijoen emotaimenten talteenotto
- Istutusten hajauttaminen ja kalastuksen suunnittelu

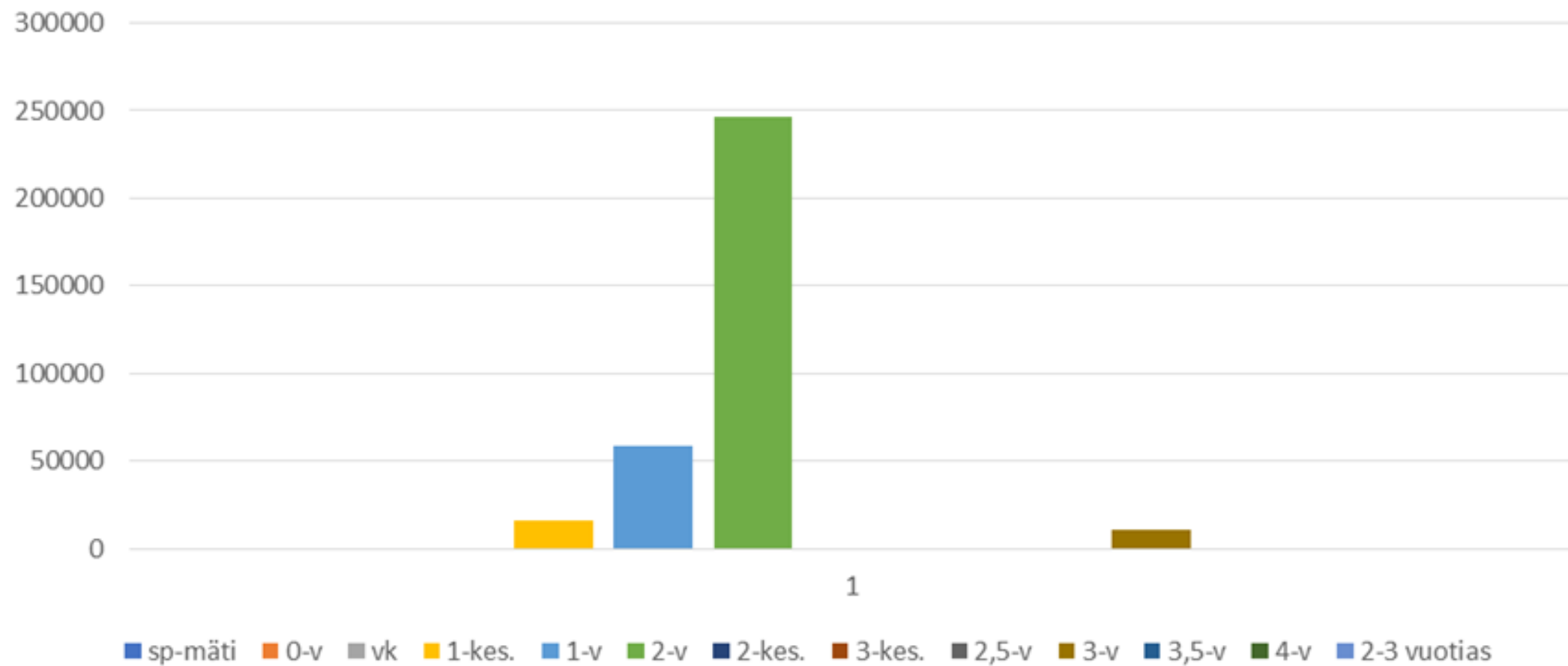
Ohjelman tuloksia

Eri-ikäisten taimenten istutusmäärät 1991-2000

Eri-ikäisten taimenten istutusmäärät 2001-2005

PERÄMEREN MERITAIMENOHJELMA 2.0

- PKL ry aloittanut ohjelman valmistelun
- Lähtökohtana meritaimenkantojen(Lestijoki, Tornionjoki) kestävä ja vastuullinen käyttö ja hoito
- Kannanhoidon sovittaminen vallitseviin oloihin ja kalastukseen koko elinkierto huomioiden(lohi-ja meritaimen- sekä kalatiestategia)
- Yhteistyö: Hoitajat-Käyttäjät-Tutkimus-Hallinto

Tavoitteena yhteisen toiminnan avulla saavutettava arvo alueella.

PERÄMEREN MERITAIMENOHJELMA 2.0

Uusin tieto ja työkalut paikallisessa suunnittelussa:

Luonnontuotantoa tukeva kannanhoito (luonnonemot)

Ylisiirtotoiminta

Tuki- ja palautusistutukset

Kalastusjärjestelyt

Toiminnan tulosten seuranta (Korpelan kalatie!)

Rahoitus

- Ministeriö
- ELYT
- Kalatalousalueet
- Kalastajajärjestöt
- Muut järjestöt
- Teollisuus
- Kunnat
- Yksityiset

Kysymys:

[KL1982: 1 §](#)

Kalastusta harjoitettaessa on pyrittävä vesialueiden mahdollisimman suureen pysyvään tuottavuuteen. Erityisesti on **pidettävä huolta siitä, että kalakantaa käytetään hyväksi järkiperäisesti ja ottaen huomioon kalataloudelliset näkökohdat, sekä huolehdittava kalakannan hoidosta ja lisäämisestä.** Tällöin on vältettävä toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa vahingollisesti tai haitallisesti luontoon tai sen tasapainoon.

[2 §](#)

Kalastusoikeuden haltija on ensi kädessä velvollinen järjestämään kalastuksen ja kalakannan hoidon niin, että 1 §:ssä mainitut tavoitteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

[KL2015: 1 §](#)

Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu.

Kenen vastuulla kalakantojen hoito on - Ei kenenkään vai ”kaikkien”?

Kiitos huomiostanne! (Hauki sis. 8 smolttia)

